ԹԻՒ 399 ՇՐՋԱՆ Թ. ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 1878 ՅՈՒՆՎԱՐ 10

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

ԷՐԱԳԻՐ

ԿԱՊԱՒԱԿԱՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ցունաց Ս. Պատրիարքին վոխանորդը Ծննդեան երկրորդ օրը Չնորհաւորական այցելութեան գալով Յաղդ. Պատրիարքան, Պատրիարքական դեր. վոխանորդի կողմանէ յարգանօք ընդունուեցաւ։

Ցունաց վոխանորդը մեկնելու ատեն հանդիսիւ Մայր եկեղեցի ինչաւ և աղօթեց։

ԴՊՐՈՑ ԵՒ ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ
ԽՂ.
Ձ Ս. Ո
ՑԱՂԱԳՍ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆ
(Շարունակութիւն տե՛ս Թիւ 398)

Ամուսնութիւնը որ ամեն մասամբ սուրբ է, ի՛նչ տէղ ունի անդանօր անսուրբ դրամը։

Եւ միթէ երկու ամուսնաց մէջ համաձայնութիւնը և բարեկամութիւնը որ առաջին փնտռուելու կէտն է, այն վայրկեանէն չ՚ոչնչանար։

Հայաստան աշխարհի շատ գաւառներուն մէջ, ո՛չ թէ այրը կնոջմէ դրամ կը պահանջէ, այլ այրը պարտական է ըստ իւր կարեաց աղջկան կողմին հարսանեաց ծախք վճարել, և արդէն բնականն ալ այս չէ։

Ես շատ անգամ թրաքօմաի անուան տակ այնպիսի անարդ այնպիսի գծուծ սակարկութիւններ լսեր եմ, որ երիկ մարդոց ցեղին անպատուութիւն և նախատինք կը բերէ, սակարկութիւններ՝ որով գոգցես գրաստ մը դնէին։

Ես շատ անգամ լսելու դժբաղդութիւնը ունեցած եմ, որ այրը իւր խօսեցեալէն ամենաստորին գումար մը պահանջած է երկու հազար, հազար ղրչ. գուցէ աւելի պակաս, հարսանեկան ծախսուց անուան պատրուակին տակ, «ապա թէ ոչ հարսնիքը ետ կը մնայ»։

Բայց ի՞նչ հարկ այդ օրինակ ստորնութեան, և ի՞նչ հարկ հարսանեկան խնդիրը վուճ և աւելորդ ծախսուց որք արդիւնք մը չունենալէ զատ վնասներ ալ ունին. այնպիսի վնասներ, որք պատճառ դառնան այն վայրկենէն նոցա ընտանեկան ներդաշնակութեան խանգարմանը։

Դոքա, եթէ դրամական միջոցին անձուկ էր, չէի՞ն կրնար պարզ կառք մը նստիլ և մենաւոր եկեղեցի մը դնալով տնդ ամենայն պարզութեամբ և ամենայն պարկեշտութեամբ պսակի խորհուրդը կատարել։

Եւ երբ ամուսնական կենաց յառաջադրանքը այսպէս անխորհրդաբար անցքնեն, ո՞վ կարէ երաշխաւորել թէ ետքն ամբողջ ամուսնական կեանքը խմաստութեամբ պիտի անցուննն։

Աշխարհի գործառնութեանց ամենէն տխուր ամենէն յոռի սակարկութիւնը ջրաւօմի սակարկութիւնն է։

Ուրիշ բան է եթէ կինը իրեն համար տուն տեղ ունի, դրամ ունի, կալուածներ ունի. թո՛ղ ունենայ կինը իրեն համար, ոչ թէ քեզ տալու համար. դո՛ւ որ այր ես, դո՛ւ որ պէտք պիտի վաստկիս քու աշխատութեամբ և քու խնայողութեամբ։

Դրաքօմաի մի ուրիշ չարիքն ալ կայ, նորա վրայ ալ կարժէ որ խօսինք։

Պարկեշտութիւնը և բարուց առաքինութիւնը, որ ընտանեկան կենաց գլխաւոր պայմաններէն մէկն է, կարելի է տակաւին գտնել այն ընտանեաց մէջ, որք անկարող են ջրաւօմա կամ որ նոյնն է դերութեան դին վճարելու. քան որումամբ սոքա կաշխատին իրենց համբաւը մաքուր հանել, և ետ քաշուիլ գայթակղական և այլոց ուշադրութիւնը գրգռելու պատճառ ըլլալէ վարմունքէ, գէթ սա յոյսն ունենալով որ ապագային մէջ իրենց պարկեշտութիւնը և բարի համբաւը կրնայ իբր օժիտ իրենց ծառայել։

Մինչդեռ ընդհակառակը ջրաւօմա տալու կարողներու համար այսպէս չէ. սոքա ամեն կերպ անախորժ և անպարկեշտ վարմանց մէջ կրնան գտնուիլ, ապաւինելով դրամական այն կուռքին, որուն չնորհիւ երբ ալ ըլլայ կարող են վաճառուիլ։

Այսպէս իւր կեանքը անպարկեշտութեամբ անցնելու վարժուող օրիորդ մը կարելի՞ է ամուսնական կեանքը պարկեշտութեամբ և հաւատարմութեամբ անցուննել։

Ուստի դիւրին է մակաբերել թէ իրաց այս վիճակին մէջ ջրաւօմայով ամուսնացող այր մը աւելի դրամին հետ կը պսակուի քան երբէք բարի, հաւատարիմ, պարկեշտ և խնամածու ընկերոջ մը հետ։

Ամուսնութեան պահանջումները ծանր կը թուին արտաքուստ. բայց մտի՛ր մէջը, և ահա պիտի տեսնես թէ երևցածին չափ ծանր և դժուար չէ եղեր։

Աշխատութիւն, դործունէութիւն, չափաւորութիւն, տնտեսութիւն, փոքր ինչ համբերութիւն. ասոնք են կենաց դժուարութիւնները։ Եւ եթէ սոցա փոխարէն քու սիրած և քեզ յարմար ընկեր գտնաս, այլ ևս քու վարձատրութիւնը անփոխանակելի է։

Այո՛, մարդ պէտք է որ ելնի ամուսնական կենաց դժուարութեանց մէջ, դի եթէ մարդ չէ կարող իւր կնոջ, իւր զաւկին դժուարութեանցը տոկալ, ի՞նչպէս կարող պիտի ըլլայ աշխարհի բիւրաւոր դժուարութեանց և փորձութեանց տանիլ. ո՞չ ապաքէն ընտանիքը աշխարհի մէկ մանրանկարն է։

Այժմ խնդիրը կը մնայ այն կէտին վրայ թէ ի՞նչպէս պէտք է որ երկու ընկերք զիրար ճանչնան, իրարու սիրտ գիտնան, որ ամուսնական կենաց գլխաւոր պայմաններէն մին է։

Առաջները՝ մեր պապերը առանց կամքն առնելու նոցա՝ որք իրարու հետ պիտի ապրէին, առանց նոցա գիտութեանը և կանխաւ հաճութեանը իրենց ուզած անձինքը իրենց հարսնացնէին կամ փեսացնէին։

Ասի՝ թէև մի նահապետական սովորութիւն, բայց չէր կրնար զերծ մնալ այն դժուարութիւններէ և երբեմն ատելութիւններէ և գժտութիւններէ, որք երկու ընկերաց զիրար սրտով և հոգւով չի ճանչցելէն յառաջ գային։

Ասի չարիք մ՚էր, որ այժմ մի ուրիշ չարիքով փոխանակեցինք. հիմայ ալ զիրար իբր թէ լաւ հասկանալու և զիրար աղէկ ճանչնալու համար, տիսներով և երբեմն տարիներով խօսեցեալք կը յաճախեն իրարու։

Ասի այնպիսի չարիք մ՚է, զոր չնուտով կրնան դուշակել ծնողք։

Շատ անգամ փեսացուն գացած եկած է աղջկան տունը, հետը մտերմութիւն հաստատած, երբեմն առանձին ժուռ գալու ելած են, և ապա տեսնուած է թէ աղջիկը խաբուեր է. կըրնաք այս կէտը մակաբերել, և կամ ձըգած մի ուրիշի յարած է, աղջկան համբաւը աղարտելով։

Այս մասին պէտք չէ այնչափ ամբաստանել այդ երկու ամբիները, որք աւելի

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ՍՈՎԵՏԻ ՆԻՍՏԱԿԱՇԱՐԺ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ՍՈՎԵՏԻ ՆԻՍՏԱԿԱՇԱՐԺ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ՍՈՎԵՏԻ ՆԻՍՏԱԿԱՇԱՐԺ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ՍՈՎԵՏԻ ՆԻՍՏԱԿԱՇԱՐԺ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹՅՈՒՆ

հիւսելով կաւանդէ իւր սիրական Սամուէլին, որպէս զի Աւետարանի ընկերակիրութեան դասերն իւր բոլոր կենաց մէջ հոգւով և ճշմարտութեամբ ընդունի։

Ահաւասիկ այսչափով բովանդակեցի Սիրաքայ բարի Հօր կրթական դասեր. սիրով կարդացէք, խելամտելով ի միտ առէք, ո՛վ դուք Հայոց Ժողովուրդ, Հայոց հայրեր, Հայոց դաստիարակներ և Հայոց զարգացեալ որդիքներ։

Ու հասարակ ձեզ համար գրեցի այս պիտանի դասեր. դուք ևս Սիրաքայ հօր բարի օրինակին հետևելով աւանդեցէք ձեր որդիքներուն. աւանդեցէք ձեր աշակերտներուն, վասն զի զարգացեալ նոր սերունդին համար՝ աշխարհի գիտութիւն և մեր ընկերական կենաց դասեր ամենակարեւոր գիտութիւն և հմտութիւն են։

Սոսկ դպրոցական ուսումներ բաւական չեն Հայոց զարգացեալ պատանիներուն համար, որ նոր կը թևակոխեն աշխարհի կենաց չրջանին մէջ. այլ պէտք է զի նոքա Սամուէլի նման ականջ դնելով միշտ բարեխրատ լինին ու յառաջադիմեն դեպ ի լաւագոյն կեանք. որոյ միջոցը միմիայն ուղիղ դաստիարակութեան ձեռքն է, որ կուղղէ և կը վարէ զիրենք։

Սիրաքն այդ կրթական ձեռք յօրինեց և կուտայ Հայոց հայրերուն ձեռքը. թէ սիրարար ընդունիք, ո՛վ դաստիարակ Հայրեր, Սիրաքայ տքնող ձեռքն ու գրիչ այլևս պիտի չարունակէ իւր բարոյախօս դասեր։

ԽՐԻՄԵԱՆ ՀԱՅՐԻԿ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Ջինադադարի բանակցութեան համար խրկուած պաշտօնեաները Նիքօլա մեծ դուքսին կողմանէ յարգանօք ընդունուեր են. դուքսը ղօրապետ մը և 400 խաղաս ձիաւոր խրկեր է ընդ առաջ Հարմանլը որ Ադրիանուպօլսէն 15 ժամ հեռի է և անկէ խըզանլըխ Նիքօլա դուքսին քով գացեր են ուր շաբաթ առաւօտ հասած կը կարծուին։

— Հինգշաբթի, ուրբաթ և շաբաթ օրերը Սպարապետի դուռը մեծ ժողովներ տեղի ունեցան ընդ նախագահութեամբ Սուլթանին։

— Տաճիկ լրագրաց գրածին նայելով, Նիքօլա մեծ դուքսին քով խրկուած անձանց պաշտօնը օսմ. տէրութեան պատուոյն և իշխանութեան հարձակման ղինադադար մը կնքել է։ Հաշտութեան համար ալ Բ. Դրան հետ բանակցութիւն պիտի ըլլայ, եթէ թշնամին Տաճկաստանի պատուոյն և ամբողջութեանը դպչող պայմանները առաջարկէ, հաշտութիւնը չպիտի կնքուի և թշնամւոյն դէմ զինադադարութիւնը պիտի չարունակուի։

— Պաշտօնական յայտարարութիւն մը կըսէ թէ թշնամին Ադրիանուպօլսոյ մօտենալով Զաթալճայի ամրութիւնը պաշտպանել հարկ ըլլալով, կամաւոր զօրք դրել որոշուած է, որուն համար յատուկ ցանձնաժողով մը կազմուած է Սպարապետի դուռը ընդ նախագահութեամբ ձէվտէթ փաշայի։

— Կայսերական հրամանաւ Պրուսա, Իզմիտ թիկնապահներ խրկուեցան հեծելազօրաց ձի ժողվելու համար։

— Շիքօյի հրամանատար վէյսել փաշային եկած հեռագիր մը տեղեկութիւն կուտայ թէ վէյսել փաշա չորս փաշայով և իւր բանակաւը ռուսաց ձեռքը դերի ինկալով, կապրօվա գացեր է. ուրկէ զարկեր է սոյն հեռագիրը։ Թուրք լրագիրները կըսեն թէ վէյսել փաշա վիրաւորեալ է։

— Զէքվիճէյի բանակին հրամանատար կարգեցաւ Օրխանիէի նախորդ հրամանատար Շէվքէթ փաշա։

— Շաբիր փաշայի բանակը դանուղ անգղիացի դեղապետ մը ռուսաց ձեռքը գերի ինկալով, Օրխանիէ խրկուեր է։

— Շաբաթ օր Ցուսատ փաշայի թոռը իղձէթ պէյ կարեւոր պաշտօնով մը Ադրիանուպօլիս գնաց։

— Անգղիոյ թագուհին ինքնագիր նամակաւ մը գոհացուցիչ եղանակաւ հաշտութիւն խնդրեր է Ռուսաց կայսրէն։

Զարը այս գրոյն պատասխաններ է, թէ ինքը Անգղիոյ չահուցը բնաւ չպիտի դպչի և Բ. Դրան ու Ռուսիոյ մէջ հաշտութիւն չպիտի կնքուի առանց Անգղիոյ հաւանութեան։

Թէրեւս ասոր համար է որ Անգղիոյ խորհրդարանը ղորմանալի կերպարանք մը առաւ և Լորտ Պիքօնսֆիլտ որմէ երբեք չէր յուսացուեր, յայտարարեց թէ «Եւրոպական ներդաշնակութիւնը խըզը«ղը Թուրքիա եղաւ դեսպանաժողովին «առաջարկութիւնները մերժելով, բայց «Ռուսիա ընդհակառակն յարգեց այդ «միաբանութիւնը պատերազմ հրատա«րակելով։»

Նախարարք ալ դրեթէ սոյն գաղափարին կը համակերպին և Հարդինկթընի մարգիզը կըսէ թէ թագուհւոյն ճառը դաժան բան մ՚է, վասն զի տաճիկները բան մը պիտի յուսան այժմ և թէ Անգղիոյ պատերազմի մասնակցիլը ծայրայեղ յիմարութիւն է։

Մարգիզին սոյն ատենախօսութիւնը ընդհանուր ծափահարութեամբ կընդունուի։

— Թէև այնպէս լուր տարածուած էր թէ Ռուսք Ադրիանուպօլիս մտեր, թընդանօթով և մթերքով հանդերձ քաղաքը առեր են և տաճիկները քաղաքը կրակի տուեր են, սակայն Սպարապետի դուռը դումարեալ ժողովին իմացեր է որ ռուսք Ադրիանուպօլիս չեն մտած և Օսլէյման փաշա որ գերի ինկած ըլլալու ղրոյց մը կար, Ֆիլիպէի և Զըրրանի մէջ տեղ լեռները ամրանալով ռուսական բանակին դէպ ի Ադրիանուպօլիս յառաջ խաղալը կարդիլէ։

Պասիրեթ կըսէ թէ թէև Անդրիանուպօլսոյ տաճիկները քաղաքը պարպեր են, սակայն Նիքօլա դուքսը հրամաններ է որ ռուսք Ադրիանուպօլիս չը մտնեն։

— Նամըգ և Սերվէր փաշաներու կըրկին հրահանգաւ լիազօր արտօնութիւն տրուեր է հաշտութիւն կնքելու։

Լսածնուս նայելով դուքսին առաջարկած պայմանները չատ ծանր են եղեր։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐ

Անդրիանուպօլսոյ հրամանատար ձէվիլ փաշա չարաթ օր քաղաքը պարպեր և պահապան զօրքը դուրս հաներ է, վասն զի Սիւլէյման փաշայի բանակը կտրուած ըլլալով, Անդրիանուպօլսոյ կառավարութիւնը բաւական զօրութիւն չունէր քաղաքը պաշտպանելու և ռուսական բազմագունդ բանակին դէմ դուրութիւնները պահելու համար։ Օսմ. զօրքերը Զօրլու և Զաթալճա քաշուեր են հոն համախմբելու համար, որպէս զի մայրաքաղաքը պաշտպանեն եթէ երբեք յարձակում մ՚ըլլայ Պօլսոյ դէմ որ հաւանական չէ։ Օսմ. զօրքերը Անդրիանուպօլիսը թողլէ առաջ Էսկի Սարայը այրեր և վառօդանոցը բռնկուցեր են։ Էսկի Սարայը այրելնուն պատճառը սա է որ թշնամին քաղաքը մտած առեն վառօդ, պաշար և մթերք չգտնէ։ Մահմետական բնակչաց մեծ մասը զօրաց հետ քաղաքէն դուրս ելեր է, մնացողները քրիստոնէից տուները, եւրոպական հիւպատոսարանները և մզկիթները ապաստան են։

Նորանոր զօրսութիւնք կը խրկուին Զաթալճա Պօլսոյ ամրութիւնները պաշտպանելու համար, որոց քնդհանուր հրամանատարութիւնը Ահմետ Մուխթար փաշայի յանձնուած է։

— Լէվանդի Անդրիանուպօլսոյ թղթակիցը չաբաթ օր հետևեալը կը հեռագրէ։

«Բաղաքին կացութիւնը խաղաղ է. ժամէ ի ժամ Ռուսաց մտնելուն կսպասուի։

«Ինդիրը այժմ ինչ ըլլալիքը գիտնալն է. մենք այնպէս կը յուսանք թէ այս պահուս յորում այս տողերը կը գրենք, գինադադարը պիտի կնքուի Օսմ. պատուիրակաց Սերվէր և Նամըգ փաշայիներու և ռուսական ընդհանուր հրամանատար Նիքօլա մեծ դուքսին մէջ. այս գինադադարը անշուշտ հաշտութեան նախապատրաստական հիմանց վրայ պիտի ըլլայ։

«Սուլթանին թիկնապահները նոր հրահանգ ստանալով Պօլսէն փաշաներուն գացին. որով Սուլթանը Սերվէր և Նամըգ փաշաներու լիազօր արտօնութիւն կուտայ առաջարկեալ պայմանները քննդունելու կամ մերժելու մասին, ինչպէս կը պահանջէ երկրին օգուտը։

«Արդեօք ռուսք Պօլիս պիտի դա՞ն։ Այս հարցումը ամենուն շրթանց վրայ կը պտրտի։ Կերևի որ արդէն իրերը ծանրացած ըլլալով, այս դէպքը տեղի պիտի չունենայ և հաշտութիւնը Անդրիանուպօլիս պիտի կնքուի, վասն զի զանազան աղդեցութիւնք միացած են Ռուսերը մինչև մայրաքաղաք յառաջանալէ արգիլելու համար։ Այս մասին քանի մը տէրութիւնք և գլխաւորապէս Անգղիա աղդու կերպով պիտի գործեն»

Աթէնքի լրագիրներէն՝

Պուքրէշ. 10 յունվար.— Շիքքայէն խըզանլըխի ճամբան պահպանող Օսմ. բանակը ռուսերէն պաշարուելով, քառասուն և մէկ վաշտ (25000 հոգի) և 60 թնդանօթ և խել մը ձիաւոր սաստիկ կռիւ մը վերջը անձնատուր ըլլալու պարտաւորեր են. ռուսական պաշտօնական հեռագիր մը այս լուրը կուտայ։

Պէլկրատ 14.— Հետզհետէ տեղի ունեցած յարձակումներէն և սաստիկ կռիւ մը վերջը Սերվիացիք մեծ կորուստ կրելով նիչի տիրող բարձունքները գրաւեցին։ Նիշը պահպանող Օսմ. զինուորները այս առաւօտ անձնատուր ըլլալու պարտաւորեցան։ Բաղաքին մէջ 5 հազար հոգի և բաւական թնդանօթ կայ։ Ասոր վրայ Միլան իշխանը սերվիական բանակին գլուխն անցնելով, նիչ մտաւ։

Բակուրա 11 յունվար.— Պարի բերդերը և քաղաքը պահպանող օսմ. զօրքերը առանց պայմանի Նիքօլա իշխանին անձնատուր եղան։ Գարատաղիք խակոյն Պար քաղաքը գրաւելով, մէջը գտնուած թնդանօթները և մթերքը ձեռք անցուցին։

Ս. Փեթրսպուրկ 11 յունվար.— Կըսուի թէ Ռուսիոյ կառավարութիւնը իր ղինադադարի պայման պիտի առաջարկէ Բ. Դրան Բուսճուխի և Սիլիստրէի Բերդերուն ռուսաց յանձնուիլը։

Լոնտրա 15 յունվար.— Միտհաթ փաշա քաղաքս հանձնելով, Լորա Պիւքօնսֆիլտի հետ քանիցս անգամ տեսնուեցաւ և օսմանեան դառը պաշտպանելով, ղայն Եւրոպական դատ անուանեց։

Պուքրէշ 15 յունվար.— Նոր լրագրին մէկ յօդուածը ռուսական շահերը պաշտպանելով, Տարտանելի նեղուցին բացուիլը կը պահանջէ։

Վիէննա 18.— Կէս պաշտօնական թերթերուն խոսքին նայելով, քաղաքական վիճակը հնոյն յար և նման է. Աւստրիոյ քաղաքականութիւնն ալ միշտ չեզոքութիւն է։

Լոնտրա 18.— Հասարակաց կարծիքը հաշտութեան նպաստաւոր է։ Կառավարութիւնը դեկտ. 12 էն մինչև յունվար 4 եղած քաղաքական բանակցութիւնքը հրատարակեց։

Ս. Փեթրսպուրկ 15. Պաշտօնական.— Տաճիկները Խըրիմի Թէոդոսիա քաղաքը թնդանօթի բռնեցին. 10 տուն աւերակ դարձաւ. մէկ հոգի մեռաւ և տասներկու հոգի վիրաւորեցան։

Րօմա 17.— Վիքթօր Էմմանուէլի թաղման հանդէսը այսօր կատարուեցաւ. մարմինը ժամը 10ին եկեղեցիէն հանուելով, կէս օրէն վերջը մէկը քառորդ անցած բանթէօն հասաւ։ Բոլոր դեսպանք և օտար իշխանները ներկայ էին. գաւառներէն շատ ներկայացուցիչներ եկած էին։

Լէվանթ Հէրալտ տղ հետևեալ հեռագիրներըն ընդունած է.

Վարնա 16 յունվար.— Երէկ մինչև երեկոյ Ռուսք Ռուսճուխը սաստկապէս ռմբակոծեցին։

Սիլիստրէէն առնուած լուրերը կը ծանուցանեն թէ թշնամին Սիլիստրէն ռմբակոծելու համար շատ պատրաստութիւն կը տեսնէ։

Վարնա 17.— Դանուբը երէկուընէ ի վեր սառեցաւ։

Բաղկրատի հիւանդանոցներէն մին երեքշաբթի գիշեր այրեցաւ. հիւանդները աղատեցին։

Սվաճեանէ թարգմանուած և իզմիրի Աչքալս Աբտոպեճի տպարանէն լոյս ընծայուած է, նոյնպէս կը ծախուի Եէնիճամի Զիլինկիրլեր–ճատտէսի, թիւ 2, Ս. Ղ. և Եաղմաճեան գրատունը և ուրիշ գրավաճառաց քով։ Գին 25 սանթիմ։

ԹՆՍԱՒՐՈՍԻ
ԲԱՐՈՅԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Այս պատուական գիրքը այս անգամ չնորհիւ գեր. Խորէն Եպիսկոպոսի Մխիթարեան գրաբարէն համառօտութեամբ աշխարհաբարի թարգմանուելով իզմիրի Տէտէեան Եղբարց տպարանէն լոյս ընծայեցաւ մաքուր տպագրութեամբ, Յուսալի է որ այս անմահ գործը մեծ ընդունելութիւն պիտի գտնէ ազգային վարժարաններէն և ընթերցասէր հասարակութենէն։

Գիրքը կազմեալ 316 երեսէ բաղկացած ըլլալով կը վաճառի Եէնի–ճամի Զիլինկիրլեր ճատտէսի թիւ 2 Ս. Ղ. և Եաղմաճեան գրատունը և ուրիշ գրավաճառաց քով։ Գին 3 ֆրանք

ԹՈՐՈՍ ԼԵԻՈՆԻ
Գրեց Ա. Ալպինց

Սոյն դեղեցկահիւս վիպասանութենէն՝ ոյոյն պատմական աղբիւրը Ռուբինեան հարստութենէն առնուած է, և որ Քրիստոսի 1145 թուականին Հայոց Կիլիկիոյ մէջ վերսին ձեռք բերած իշխանական մեծութեան ճշդրտատիպ պատկերն է, ամէն հայ պէտք է վուէթայ մի օրինակ ունենալ։

ՕՐԱՑՈՑՑ ՊԱՐԶ ԵՒ ԸՆԴԱՐՁԱԿ
1878
ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
Ցեղէնաւ
Յերեմիա Քահանայէ Խասգիւղի
Պարունակութիւն ընդարձակին

Օրացոյց պարզ.

Աղգ. Հոդևոր դլուխ, և ընդհ. ժողով.

Աղգ. վարչութիւն կրօնական՝ և քաղ. ժողով։

Աղգ. զանազան ժողովք. խորհուրդք, և հոգաբարձութիւնք.

Սկիզբն օսմանեան Տէրութեան.

Օսմանեան կայսր և կայսերազունք.

Բարձրաստիճան նախարարք Տէրութեան.

Հայազդի պաշտօնատարք ի Բ. Դուռն.

Թիւ մարդկան ընդ ամենայն երեսս երկրի.

Թիւ աղգիս Հայոց.

Արժէք դրամոց զանազան աղգաց.

Մշանջենաւոր աղիւսակ գիւտի աւուր ամսամսի.

Համեմատութիւն Եւրոպիոյ և Տաճկաստանի ժամուց և լոպէից։

կը ծախուի բոլոր դրավաճառաց քով, Պարզ 60 վր. Ընդարձակ 3 ղ.

ԹԱՏՐՈՆ ԲԱՐԵԿԱՄ ՄԱՆԿԱՆՑ
ԲԱԶՄԱՊԱՏԿԵՐ

Տղայոց ընթերցանութեան յատկացեալ այս հանդէսը՝ որ աղնիւ թղթոյ վրայ բազմաթիւ պատկերներով գեղեցիկ և վայելուչ տպագրութեամբ ի լոյս ընծայուած է, կը պարունակէ բազմապատկեր հրահանգիչ և ղուարճալի նիւթեր։

Սոյն դործին տարեկան 24 թերթերը ամբողջապէս կազմուած, կաղանդի նուէրի համար ամենէն յարմար և պատուական առարկայ մ'ըլլալով, սոյն նպատակին ծառայեցնելու համար ալ դործոյն ստուարութեանը նայելով դինը ամենաչնչին դումարի մը՝ այն է 1 ֆր. 30 սանդիմի՝ կամ որ նոյն է 6 ղրչ. մէճիտիէի դրամի լինած է, և կը ծախուի փարիզու դրատունը և ամեն գրավաճառաց քով։

ԽՈՐՀՈՒՐԴ ՀԱՆԴԻՍԻ
ԱՐԱՐՁԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ
Ցեղ ի գրաւոր բան
Պօղոս Գ. Բէրէսֆէճեան
ԳՈՐԾ ԱՍԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Տպագրութիւն Արամեան
1878

Սոյն դուշնաքեայ երկասիրութիւնը՝ որ 32 երեսէ կը բաղկանայ՝ նիւթոյն ազնուութեանը գրաբառ սահուն ոճոյն և ազգի ազգի գողտրիկ իմաստից համար՝ կաղանդինուէր և Մրցանակաբաշխեան համար մէկ հատիկ արժանաւոր պարգև համարուած և արդէն սպառած է։

Այս անգամ Ն. Բարձրաչնորհ Սրբազնութեան անուան պաշտպանութեամբն հովանաւորեալ, Արամեան մաքուր տպագրութեամբ և աւելի գեղեցիկ դիրքով՝ թարգմանչէն խնամով ուղղեալ և ինչ ինչ ի կարևորաց յաւելեալ ի լոյս կընծայուի Ասիական բարենպաստ ընկերութենէն նորահաս ուսանողաց համար, այնու քաղցր ակնկալութեամբ որ անշուշտ սոյն Բ. տիպն ալ առաջնոյն բախտին պիտի արժանանայ, հայկական գրաւոր լեզուին վսեմութեանը վրայ ճաշակ ունեցող նորատի ուսանողներէն։

Գինն է 3 դահեկան ոսկի թղթադրամ։

Դպրոցաց կաղանդի նուէրի համար մասնաւոր զեղչ կըլլայ։

Կեդրոնատեղին է դրատուն փարիզու Զադմադ ճըլար եօղուշու Բակոբեան խան թիւ 13։

Կը ծախուի բոլոր դրավաճառաց քով։

ԽՈՐՀՐԴԱԻՈՐ ԿՂԶԻ
ԸՆԿԵՑԻԿ ՄԱՐԴԸ

Ժիւլ Վէրն անուանի հեղինակին սոյն հետաքրքրաշարժ և հրահանգիչ գործին երկրորդ հատորն ալ Իզմիրէն հասած ըլլալով, կը ծախուի Եէնի–ճամի, Զիլինկիրլեր–ճատտէսի, թիւ 2, Ս. Ղ. և Եաղմաճեան դրատունը և ուրիշ դրավաճառաց քով։ Գին 2 ֆրանք։

ՊԱՅՄԱՆՔ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Հայրենիք երեքշաբթի և շաբաթ օրերը կը հրատարակուի։

Տարեկան բաժանորդագինն է մէկ հարիւրնոց թուղթ կանխիկ։

Վեցամսեայն մէկ յիսունոց։

Եռամսեայն մէկ քսանոց և տասնոց։

Միամսեայն մէկ տասնոց։

Փանուցման տողը երկու ղրուշ է։

Ընդագրութեան ուղղեալ նամակ կամ գիր ետ չը տրուիր։

Լրագրոյս վերաբերեալ ո և է դիր պէտք է ուղղել առ Տէր–Խմբագիր Մ. Ց. Մելիքեան Բիզա բայա խան թիւ 1։

ՏԷՐ–ԽՄԲԱԳԻՐ
Մ. Ց ՄԵԼԻՔԵԱՆ

ՏՊԱԳՐ. Ս. Ղ. ՊԱՐՏԻԶԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐ
Բիզա փաշա խան թիւ 3

Ս. Փեթրսպուրկ 11 յունվար.— Կըսուի թէ Ռուսիոյ կառավարութիւնը իր ղինադադարի պայման պիտի առաջարկէ Բ. Դրան Բուսճուխի և Սիլիստրէի Բերդերուն ռուսաց յանձնուիլը։

Լոնտրա 15 յունվար.— Միտհաթ փաշա քաղաքս հանձնելով, Լորա Պիւքօնսֆիլտի հետ քանիցս անգամ տեսնուեցաւ և օսմանեան դառը պաշտպանելով, ղայն Եւրոպական դատ անուանեց։

Պուքրէշ 15 յունվար.— Նոր լրագրին մէկ յօդուածը ռուսական շահերը պաշտպանելով, Տարտանելի նեղուցին բացուիլը կը պահանջէ։

Վիէննա 18.— Կէս պաշտօնական թերթերուն խոսքին նայելով, քաղաքական վիճակը հնոյն յար և նման է. Աւստրիոյ քաղաքականութիւնն ալ միշտ չեզոքութիւն է։

Լոնտրա 18.— Հասարակաց կարծիքը հաշտութեան նպաստաւոր է։ Կառավարութիւնը դեկտ. 12 էն մինչև յունվար 4 եղած քաղաքական բանակցութիւնքը հրատարակեց։

Ս. Փեթրսպուրկ 15. Պաշտօնական.— Տաճիկները Խըրիմի Թէոդոսիա քաղաքը թնդանօթի բռնեցին. 10 տուն աւերակ դարձաւ. մէկ հոգի մեռաւ և տասներկու հոգի վիրաւորեցան։

Րօմա 17.— Վիքթօր Էմմանուէլի թաղման հանդէսը այսօր կատարուեցաւ. մարմինը ժամը 10ին եկեղեցիէն հանուելով, կէս օրէն վերջը մէկը քառորդ անցած բանթէօն հասաւ։ Բոլոր դեսպանք և օտար իշխանները ներկայ էին. գաւառներէն շատ ներկայացուցիչներ եկած էին։

Լէվանթ Հէրալտ տղ հետևեալ հեռագիրներըն ընդունած է.

Վարնա 16 յունվար.— Երէկ մինչև երեկոյ Ռուսք Ռուսճուխը սաստկապէս ռմբակոծեցին։

Սիլիստրէէն առնուած լուրերը կը ծանուցանեն թէ թշնամին Սիլիստրէն ռմբակոծելու համար շատ պատրաստութիւն կը տեսնէ։

Վարնա 17.— Դանուբը երէկուընէ ի վեր սառեցաւ։

Բաղկրատի հիւանդանոցներէն մին երեքշաբթի գիշեր այրեցաւ. հիւանդները աղատեցին։

ՋՐՕՍԱՐԱՆ ՄԱՆԿԱՆՑ
ԿԱՄ
ՆՈՒԻՐ ԿԱՂԱՆԴԻ
Պ–ուկէ–ղէղ

Մաքուր տպագրութեամբ, ընտիր թղթի վրայ ապուած, գեղեցիկ պատկերներով զարդարուած գրքոյկ մ'է, փոքրիկ տղայոց և աղջկանց ընթերցանութեան չատ յարմար։

Կը պարունակէ օգտակար ծանօթութիւններ, բարոյալից վէպեր, լաւ խրատներ, ղուարճալիքներ, և այլն։

Գինն է 1 հինգնոց թղթադրամ. դրեթէ ձրի։

ՍՈԿՐԱՏԻ ՈԳԻՆ
ՐՕՍԻ ՏԸ ՁԻՒՄԻՆԵԱՆԻ

Ոգեկանութեան (սբևրիթիզմ) վրայ գրուած սոյն կարևոր գործը որ Պ. Ց.